Plean Féinmheastóireacht Scoile na hAmharcealaíne 2024-2026
School self-evaluation for the Visual Arts 2024-2026

Ráiteas Oscailte/ Opening Statement

- Beidh plean féinmheastóireacht scoile na bliana seo dírithe ar na hAmharcealaíne/ *Our focus for school self-evaluation will be on the visual arts for this school year.*
- Tá an phlean seo bunaithe ar aiseolas na scoláirí (Comhairle na nDaltaí & fócas ghrúpa leis na cigirí), na mbaill foirne (Ceistiúcháin Foirne & Fócasghrúpa) tuismitheoirí (CCB na dTuismitheoirí) agus na gcigirí (meastóireacht curaclama na hamharcealaíne, Eanáir 24)/ *This plan is based on feedback from students (Students' Council & focus group with inspectors), staff (Staff Questionnaire- Aguisín 1 & focus group) , parents (Parent's Council AGM) and The Inspectorate, who carried out a curricular evaluation on the visual arts during the school year 2023.24.*
- Beidh an bhéim ar **theanga agus foclóir**, **clár foirne structúrtha na healaíontóirí cáiliúla a chéiliúradh** agus **cruthaitheacht agus samhlaíocht a spreagadh ins na leanaí, díreach roinnt de na moltaí a luadh inár Meastóireacht Curaclaim na hAmharcealaíne/** T*he emphasis will be on language and vocabulary in relation to the teaching and learning of Visual Arts, a structured school programme of celebrating the life and work of famous artists and in inspiring creativity and imagination in the Visual-art output of our students.*

<u>Buanna na hAmharcealaíne inár scoil</u>

- Ta an-suim ag an bhfoireann scoile i dteagasc agus foghlam na hamharcealaíne agus spreagtar do na leanaí páirt fonnmhar a ghlacadh sna ceachtanna/ *Staff have a keen interest in the teaching and learning of the visual arts and pupils clearly enjoy the lessons.*

- Bíonn cur i láthair na hEalaíne go soiléir agus go hiontach mórthimpeall na scoile/ *There are wonderful examples of the children's Visual Art work displayed throughout the classrooms and school corridor and are very aesthetically pleasing.*
  " Tá an ealaín a dhéantar timpeall na scoile taitneamhach agus oiriúnach do ghach aoisghrúpa" (Ceistiúcháin foirne).
- Dé réir tuairisc na gcigirí bíonn pleanáil éifeachtach ar siúl ag na múinteoirí/ *The Curriculum Evaluation reported effective planning by teachers with regard to the Visual Art*s.

Plean Feabhsúcháin/ Improvement Plan

<u>Teanga & Foclóir</u>

- Tá liosta téarmaíochta agus foclóra na hamharcealaíne curtha le chéile ag an scoil ó Naíonáin Bheaga go Rang 6 (Féach ar Aguisín 1 thíos)/ *We now have a glossary of Visual Art language and terminology from Junior Infants to Rang 6 (See below)*
- Tá siad fé na catagóirí ábhair/achmhainní (m.sh siosúrs), téarmaíocht (a ghearradh), teicníocht/ stíl (cruthanna/ coláis) agus teideal ceachta (Geansaí na Nollag/ Teach Taibhsí)/ *The glossary is colour coded, falling under the headings of Resources, language (cutting/ sticking), techniques (pontillism, collage, shapes, cubism) and lesson title (Christmas Jumpers/ Teach Taibhsí)*
- Ba cheart go mbeadh teacht ag an bhfoireann ar an bhfoclóir/ téarmaíocht seo agus go mbeadh sé instroicthe ag na páistí sa rang/ This list must be accessible to staff and students/ Déan an foclóir a chur sna nótaí pleanála agus iad a chleachtadh leis na páistí roimh, i rith agus i ndiaidh an cheachta*/ The language/ vocabulary should be included in the planning notes and familiarised with students before during and after the lesson.*

"Prionta sa timpellacht; athrá agus aithris; leanúnachas ó rang amháin go dtí rang eile" (Ceistiúcháin Foirne)

- Ba cheart dúinn teideal an cheachta agus an snáithaonaid a chur in iúl do na leanaí i dtús an cheachta. Dé réir mar a théann siad tríd an scoil, ba cheart go mbeadh tuiscint ar na leanaí ar an difríocht idir na snáithaonaid/ *As they progress through the school, students should be familiar with the title of the lesson and the strand units related to it.*
  Péint & dath, Líníocht, tógáil, faibric & snáithín agus cré
- Ba cheart go mbeadh teideal an cheachta agus na teicníochtaí nó téarmaíochtaí ar luaschartaí leis an obair ealaíne atá curtha i láthair in áit phoiblí/ *The title of the lesson and any other relative techniques or terminology should be on display with the relevant artwork.*
  " An téarmaíocht a chrochadh in aice leis an taispeántas ealaíne, é a phlé ag tús an ceachta, iad a scríobh ar luaschartaí" (Ceistiúcháin foirne).

<u>Saothair na hEalaíntóirí Cáiliúla a chéiliúradh/ Celebrating the Work of famous Artists</u>

- Tógfaimíd curchuige uilescoile liosta ealaíontóirí cáiliúla a aithint agus a chéiliúradh i rith na bliana i dtreo is go mbeidh na leanaí in ann a chuid saothair/ stíl a thuiscint agus taitneamh a bhaint as/ *We will take a coordinated, whole-school approach to the celebration of the life and works of famous artists and sculptors.*
  "Tugann sé ionsparáid do na páistí deiseanna teicníochtaí an ealaíntóra a iniúchadh, deiseanna é a nascadh le hábhair eile, m.sh Stair" (Ceistiúcháin Foirne).
- Titfidh na healaíontóirí seo faoi na catagóirí seo a leanas:/ *The selected artists will include:*
  Ealaíntóir Baineann *(Female Artists)*, Ealaíontóir Áitiúil *(Local Artists)*, Ealaíntóir Idirnáisiúnta ón Stair *(International/ Historical)* /, Ealaíontóir na hÉireann *(Irish Artists)*, **Potaire/ Dealbhóir/ Fíodóir (Potter/ Sculptors/ Weavers),** Popealaíntóir *(Pop Artists*/ Illustrators)
- Beidh an bhéim ar ealaíontóir/ stíl ealaíne amháin sa leath téarma (5 ealaíontóir in aghaidh na bliana) *We will focus on one artist per half-term.*
  Beidh 10 ealaíontóir difriúil clúdaithe thar thréimhse dhá bhliain/ *We will cover the works of 10 Artists over a 2 year cycle.*

24.25 Tréimhse 1 (Meán Fómhair & Deireadh Fómhair) Yayoi Kusama
Tréimhse 2 (Samhain & Nollaig) Claude Monet
Tréimhse 3 (Eanáir & Feabhra) Popealaíontóir (m.sh Banksy, Keith Haring, Ciano, Warhol, Q.Blake, Tim Burton)
Tréimhse 4 (Marta & Aibreán) Eoin O Connor
Tréimhse5 (Bealtaine & Meitheamh) Nicholas Mosse (Potaire/ Cré)

25.26 (Sealadach/ Le Plé) Tréimhse 1 (Meán Fómhair & Deireadh Fómhair) Vincent Van Gogh
Tréimhse 2 (Samhain & Nollaig) Popealaíontóir (m.sh Banksy, Keith Haring, Ciano, Warhol, Q.Blake, Tim Burton)
Tréimhse 3 (Eanáir & Feabhra) Ole Kirk Christiansen (Lego /Tógáil/) nó Leonardo Da Vinci (Tógáil/ Pairisiút/ gluaisteáin/ heileacaptar/ bád fothóinn)
Tréimhse 4 (Marta & Aibreán) Jack B Yeats (Péint & Dath/ Líníocht)
Tréimhse5 (Bealtaine & Meitheamh) Shiela Tacey (Fíodóireacht/ Faibric & Snáithín)

"Ceapaim gur smaoineamh iontach é mar thugtar spreagadh do na páistí agus déantar nasc idir obair na bpáistí agus an fíor-shaol " (Ceistiúcháin foirne).

"Ceapaim go bhfuil sé ag dul maith agus go bhfuil na páistí ag baint taitneamh as" (Ceistiúcháin foirne).

Elaín sa Stair/ Historical/ Indigenous Art

- Tá sé ríthábhachtach go n-aithníonn na leanaí an nasc idir téama na hAmharcealaíne agus ealaín cultúrtha ársa na staire nó ealaín na grúpaí eitnice éagsúla, m.sh na luathshocraitheoirí (tógáil) nó ealaín na hÉigipte, na Maoirigh nó Bundúchasaigh na hAstráile/ *It is essential that we establish links between the Visual Arts and works of Art native to indigenous and cultural groups such as the Aborigines in Australia or the Maoris in New Zealand, as well as ancient civilisations, such as The Cave Painters, Early Settlers, the Egyptians or the Aztecs.*

Cruthaitheacht & Samhlaíocht/ *Creativity and Imagination*

- Moladh an chigire ná go mbeadh béim ar na leanaí a spreagadh a bheith cruthaitheach agus go dtarraingeodh siad ar a samhlaíocht agus a dtaithí féin sna ceachtanna/ *The recent curricular evaluation recommended we encourage the students to be creative and draw on their own imagination and personal experience during the lessons.*
- Ba cheart go mbeadh saoirse ag na leanaí ina gcuid oibre fé threoir agus stiúr an mhúinteora **(Go bunúsach, ní ceart go mbeadh saothar ealaíne na leanaí ar fad díreach mar an gcéanna)** *The students should be encouraged to express themselves during the lessons (Each students artistic output should be unique to their own imagination & creativity)*
- Comhathú le hábhair eile nó le saol an pháiste */ Integration with other subject areas or with the student's personal life/ experience*
  "Nasc a dhéanamh le saol an pháiste , nasc a dhéanamh le scéalta, dánta, amhráin (Ceistiúcháin foirne 1)"
- Tá sé tábhachtach go bhfuil teanga agus foclóir na hamharcealaíne acu agus a bheith spreagtha a gcuid tuaraimí a chur in iúl (féach thuas) *The students should be familiar with the language and vocabulary of the visual arts and be encouraged to express themselves.*
- Meastóireacht an mhúinteora: Cén **ionsparáid** a bhí agat? Céard a bhí ar d'intinn nuair a tharraing tú é seo? Cén teicníochtaí a d'úsáid thú? *The teacher should assess the pupils as to the inspiration or the thinking behind their art-work. What inspired you to paint this? What is the thinking behind X? What artistic techniques did you use?*
- **Piarmheasúnú**: **A**bair rud éigin deas **C**uir ceist **T**abhair moladh (ACT)/ *The teacher should encourage peer-assessment, with peers assessing one another's work.*
  ***Say** something Nice, **Ask** a Question, **Make** a Suggestion.*

Achmhainní: Déanfar achmhainní maithe a roinnt le chéile ar chomhad roinnte na hEalaíne (Plean scoile 24.25)/ *Useful resources will be shared amongst school staff as per the shared Visual Arts' folder.*

Critéir Rathúla/ Criteria for Success

- Go mbeadh na scoláirí agus baill foirne níos féinmhuiní le husáid téarmaíochta agus foclóra na hamharcealaíne/ *That students and staff would be more confident in their use of vocabulary and language in the teaching and learning of Visual Arts.*
- Go mbeadh na scoláirí níos féinmhuiníne agus níos compórdaí iad féin a chur in iul le linn na gceachtanna amharcealaíne/ *That the students would be more comfortable and confident in expressing themselves during Visual Art lessons.*
- Go mbeadh cur chuige cothrom agus caighdeánach againn i dtaobh ealaíontóirí mhóra le rá a chéiliúradh inár scoil./ *That we would have a more standardized and consistent approach to the celebration of the works of famous artists.*
- Go mbeadh tuiscint níos fearr ag na scoláirí ar shaol agus ar obair ealaíontóirí eile/ *That the students would have a better appreciation of the life and works of celebrated Artists.*
- Go mbeadh níos mó deiseanna ag na scoláirí a bheith ag tarraingt as a dtaithí agus as a samhlaíocht féin le linn na gceachtanna amharcealaíne/ *That the students would be able to draw on their own life experiences and imagination when engaging with Visual Art lessons.*

Cur i bhFeidhm an Phlean/ Implementation

Déanfar an Plean FMS seo a chur i bhfeidhm i nDeireadh Fómhair 2024 agus déanfar an plean a hathbhreithniú i nDeireadh Fómhair 2026
Beidh Dominic Ó Braonáin (Príomhoide na scoile) mar chomhordaitheoir an phlean.
Faomhaíodh an plean seo ag Cruinniú den Bhord Bainistíochta ar an 14ú Deireadh Fómhair 2024

Síniú an Phríomhoide **,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,** **Dáta,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,**

Síniú an Chathaoirligh **,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,** **Dáta ,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,**

Aguisín 1 Foclóir/ Teanga na hÉalaíne

Na snáithaonaid ná Péint & dath, líníocht, cré, tógáil, snáithín & faibric

<u>Dathchód</u>

Gorm- Ábhair/ Achmhainní na hEalaíne
Corcra- Teanga na hEalaíne
Donn- Teideal an Cheachta
Glas- Teicníochtaí Ealaíne
Dearg-Stíl na hEalaíne

nationalgallery.ie/art

Náionáin Bheaga & Naíonáin Mhora	Rang 1 & 2	Rang 3 &4	Rang 5 & 6
Cré	Lá Fhéile Bríde	Ceann leoin	**Radharc Geimhridh (Gustav Klimt)**
Ceann eilf	Fíodóireacht (Shielagh Tacey)	taos	Radharc tíre/ Tírdhreach (Landscape)
Pláta (Pláta páipéara	miotóga	bréagshúile	Ag cniotáil
Olann cadáis	déan/ déanann tú/ a dhéanamh	Méarphéinteáil (Iris Scott)	Ag cróiseáil
péint	Íogaireacht (sensitivity/ delicacy)	Spréphéint (Graifítí)/ Banksy	Píosaí seodra
Pátrúin	Feasacht (awareness)	**masc/ aghaidh fidil**	ionsparáid/ foinse ionsparáide
Crann (Nollaig)	Na bundathanna	Roth datha	**Rún na hathbhliana**
Adhmad (Tigh adhmaid)	A aithint	**Teach taibhsí**	Stiall cartúin (Don Conroy)
An Ghráinneog	dearg, buí agus gorm	**Masc puimcíne/ Aghaidh fidil (Yayoi Kusama/ Puimcíní)**	Príomhdhathanna (Edward Munch)
Cipíní (bheaga)	**Ealaíontóir (í)**	píoráid/ foghlaí mara/ creachadóir	Rudaí a iniúchadh
siosúr	**Peannaireacht bolgóideach/ bolgánach**	ialtóg/ sciathán leathair	Struchtúir shamhlaíocha
gliú	Cumhdach bolgóideach	pastal/ cailc pastalach	Saol samhlaíoch

práta(í)	**cruth/ cruthanna**	An fhuáil/ bunscileanna fuáile	Impreisiúnachas (Claude Monet)
Páipéar síprise (crepe)	Dírigh ar/ díríonn tú / a dhíriú	**Stocaí Nollag**	**Na teichníochtaí**
spíce/spící	Uigeacht (texture)	An tEarrach/ teacht an Earraigh	**Buille scuaibe (brushstrokes**
Oíche Shamhna	**Línte**	**Dathanna a mheascadh**	**Stríocadh scuaibe**
Puimcín (Ildaite)/ (Yayoi Kusama)	**Geansaí Nollag**	An timpeallacht (Jack B Yeats)	Dathanna uisce (Jack B Yeats)
Pátrúin (de dhath)	Maisigh, a mhaisiú	An amharcthimpeallacht (Monet)	Rómánsachas (Romanticism)
Gearann tú/ a ghearradh	poncanna	**Gnéithe den timpeallacht (Co. Laoise)**	Pointílicheas (pointilism) Kusama
Cuireann tú/ a chur	Colláis (le fabraic)	**Potaí cré**	Dathanna láidre (Matisse)
Béal & súl (Na súile)	Seó na mBréagán	Ag péinteáil na bpotaí	Ealaín na mBó (Eoin Ó Connor)
Páipéar bán	**Ainmhithe Artacha**	Saol samhlta	Teibíocht (Kandinsky)
Na fiacla	Péint le forc	**Caisearbhán (dandelion)**	Féinphortráidí (Van Gogh/ Kaholo/ Ciano/ Rembrandt)
Crann Nollag	Feasacht ar dhath agus ar thón	Teach solais	Dealbhóireacht (Kusama, Michelangelo)
Fear sneachta	Tiúilip	Dorchadas na farraige	**Colláis (le páipéar/ earraí athchúrsála) Matisse**
Olann cadáis	mionbheithígh	codarsnacht	Peirspíocht (The Liffey Swim/ Mona Lisa)

Na maisiúcháin	Sciathán fhéileacáin	cuarán/ péire cuaráin	**Ola ar chanbhás (Monet)**
leathnach	uiscedhathanna	vás	**Mósáic**
postaer	Iniúchadh & tástáil	Abhar neamhbheo (Van Gogh, Warhol & Carvaggio, Matisse)	**Teicnící mósáice (Gustav Klimt)**
bata(í) líreacháin	Saothar (Obair)	Cros Naomh Bhríde	Múrphictiúr
Fleasc Nollag	**eagsúlacht**	lúachair	piarmheasúnú
Scuab (péinte)	dromchla	**teann**	pátrúin
Priontálann tú/ a phriontáil	Turgnamh	**láidir**	Doimhneacht
coinín	cruthanna ciorclacha	**díreach**	**C**uir ceist
béar	tumaigh/ a thumadh	Cruthanna (Kandinsky)	**A**bair rud éigin deas
vailintín	teimpléad	Dathanna (Piet Mondrian)	**T**abair moladh
Croí (dearg)	comhréiteach	línte	Measúnú
Mata (béile)	codarsnacht	marcanna	
pláta	A aithint (a fheiceáil)	gréas	
Scian crián	clúdach/ clúdaigh leabhair		
forc	A dhearadh		
dinnéar	piongain		
Tine (tinte) ealaíne	múnlaigh/ a mhúnlú		
Rolla (í)/ Páipéar leithris	Arracht craiceáilte		
Dathanna éagsúla	Carta daite		
Cruthaíonn tú/ a chruthú	Treor (treoracha)		

gathanna (gréine)	Suíomh geimhridh		
Líne (línte)	Gualach (charcoal)		
líníocht	sneachta		
tarraing/ a tharraingt	Na géaga		
mosaic			
Prionta (í)			
Méar (méara)			
méaróg			
An Fómhair			
Dathanna an fhómhair			
Buí, dearg, donn & glas			
Hata Geimhridh			
Duilleoga			
bachlóga cadáis/Bataí cadáis			
Iora rua			
An corp			
eireaball			
Bláth an chloigín			
Péint na méara			
Péint uiscedhatha			
púca/ taibhse			
A chruthú			
Páipéar dubh			

Greamaigh/ Greamaíonn tú/ A ghreamú			
Cuimilteáin duilleoige			
Bogha báisti			
Usáid/Usáideann tú/ a usáid			
scamall			
Dathanna fuara agus dathanna teo			
Ciúbachas (Picasso)			
sicín			
Féinphortráidí (Van Gogh/ Kaholo/ CianoRembrandt)			
scáthán			
Gealra (glitter)			
Ag lonrú			
Ag glioscarnach			
spúinse			
feilt			
clúdaigh/ clúdaíonn, a chlúdú			
dear/ dearaíonn tú/ a dhearú			
stiallacha			

Aguisín 2 Ceistiúcháin Foirne

Mar thoradh ar mheastóireacht curaclama na hAmharcealaíne a bhí ar scoil le déanaí, tá sé i gceist go dtugaimís fé fhéinmheastóireacht scoile na hAmharcealaíne a dhéanamh i mbliana 24.25.
Beidh an bhéim ar theagasc agus ar fhoghlaim na hAmharcealaíne a neartú sa scoil ó Naíonáin Bheaga go Rang 6 agus leanúnachas a bheith ann i dtaobh foclóra agus ábhair na healaíne de.
Chuige sin tá sé i gceist agam fianaise a bhailiú - aiseolas na gcigirí (an tuairisc meastóireachta na hamharcealaíne) aiseolas foirne, aiseolas na ndaltaí agus aiseolas ó na pleananna coicíse a scríobhadh sa scoilbliain 24.25.

Bheinn fíorbhuíoch dá ndéanfaí an ceistiúcháin seo a chomhlíonadh agus a chur ar ais chugam ar do chaothúlacht.
Tá fáilte roimh gach cineál tuairim

Céard iad na buanna ealaíne atá againn sa scoil fé láthair?

_____

_____

Céard iad na riachtanais ealaíne atá againn?

_____

_____

_____

Conas is féidir linn na leanaí a spreagadh a bheith cruthaitheach agus tarraingt ar a samhlaíocht agus ar a dtaithí féin.?

_____

_____

_____

Conas is féidir linn mar fhoireann téarmaíocht/ foclóra na hamharcealaíne a chur ina luí ar na scoláirí?

_____

_____

_____

Céard iad do thuaraimí fé shaothair ealaíontóirí cáiliúla a chéiliúradh inár scoil?

_____

_____

Téarch ar ealaín Nhaoiain Mhóra
Pónaire
Jonspiorád

Yayoi
Kasuma
Seomra Ranga 5B
R 141

Yayoi Kusama
pois
égrioch